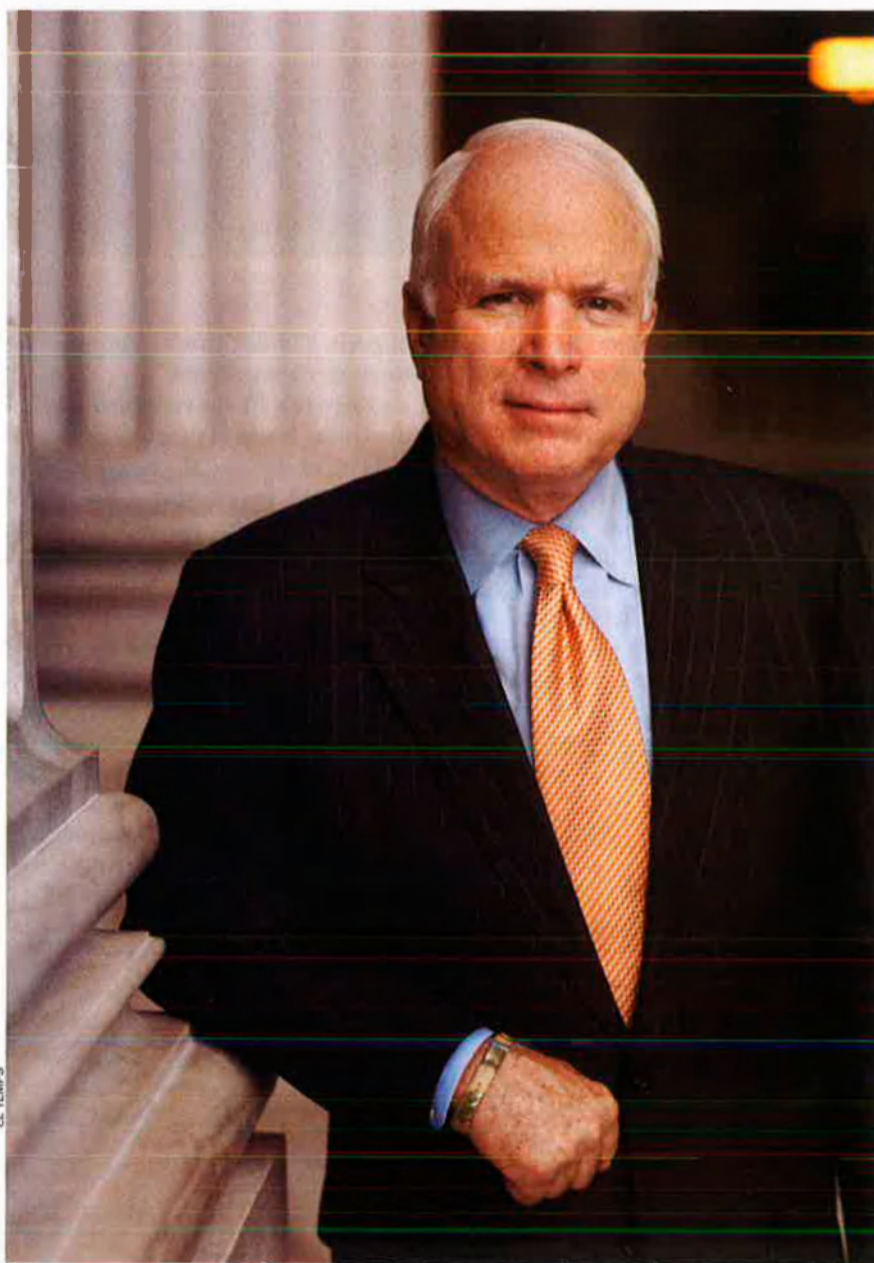

“Espere que els Estats Units tornen a ser multilaterals en el futur”

John McCain (base americana del canal de Panamà, 1936) és, ara per ara, el republicà més ben situat per a ser el candidat del seu partit a les eleccions presidencials que es faran al novembre als Estats Units. EL TEMPS reproduceix aquesta entrevista en exclusiva que fa poc que va concedir al setmanari alemany 'Der Spiegel'.

Senador McCain, Europa espera amb impaciència el proper president dels EUA. Intentareu recuperar la confiança del món en els Estats Units?

—Conec la majoria de líders europeus i de la resta del món, i sempre m'hi he expressat amb una claredat total. Mantinc posicions fermes des de fa temps i he demostrat al llarg dels anys que puc cooperar amb els nostres amics.

—Els Estats Units han perdut amics perquè el president George W. Bush els ha enutjats, si no indignats. Ha vulnerat els drets humans a Guantánamo i ha desertat de la lluita comuna contra l'escalfament planetari. Hi haurà un canvi de rumb amb el president John McCain?

—Jo faria que no es torturés cap presoner als Estats Units. Faria tancar Guantánamo i traslladaria els presoners a Fort Leavenworth, a l'estat de Kansas. Comprometria els Estats Units en la lluita contra el canvi climàtic i cercaria de tot cor un acord global sobre el clima —que també hauria d'incloure l'Índia i la Xina.

—Assumiríeu que els Estats Units tornaren a negociar el protocol de Kyoto?

—Els Estats Units tornaran a la taula de negociacions. Però, com ja he dit: tot acord ha d'incloure forçosament l'Índia i la Xina. Ambdós països serien ben ximples si no hi cooperaren.

—En el futur no hi haurà tantes accions unilaterals per part dels Estats Units?

—Espere que, en el futur, els Estats Units tornaran a l'acció multilateral. Hi hagué temps en què els Estats Units van preferir l'acció unilateral, però crec que tots ens estimem més l'acció concertada amb els nostres amics i socis.

—Quin paper tindran les Nacions Unides? Bush ha ignorat l'ONU repetidament.

—Les Nacions Unides sempre han fet un paper important. Però ara hem de

tractar amb una Rússia que mostra una voluntat manifesta de bloqueig. Per això cal adaptar l'ONU a aquelles democràcies que comparteixen plenament els nostres principis i valors.

—Pel que fa a l'Iran, els Estats Units esperen que els alemanys reduequen el seu tracte amb Teheran?

—Crec que cal sancionar l'Iran, si volem dissuadir el govern de mantenir el rumb actual.

—Parlaríeu amb dirigents com el president iranià Mahmud Ahmadinejad?

—Mentre l'Iran declare que un dels seus objectius és la destrucció de l'estat d'Israel, mentre el país continue desenvolupant armes nuclears, no em sembla una situació acceptable. Impulsaré, juntament amb més democràcies, sancions contra l'Iran.

—Considereu la guerra un instrument legítim de la política?

—Tota nació té dret a defensar-se. És un dret fonamental.

—Parlem ara una mica de la vostra biografia, si us sembla: va participar a la guerra del Vietnam, i durant els cinc anys i mig que hi va estar presoner també patíreu tortures. Hauríeu d'avorrir la guerra.

—Sí, els veterans odiam la guerra. Espere no haver-la glorificat mai, malgrat el que haja pogut dir o escriure en algun moment. Tampoc no dubte que, per a tots els qui l'hem viscuda, la guerra ha estat la pitjor experiència. Però, en certa forma, el temps que vaig passar a la guerra fou el més formidable de la meua vida: vaig sentir el valor i el coratge de tots aquells amb qui vaig lluitar.

—Fins a quin punt les experiències d'aquell temps determinen la vostra vida actual?

—Fou una fase crucial de la meua vida, però també hi ha hagut més esdeveniments que han marcat les meues opinions. Naturalment, es poden extraure moltes lliçons de la guerra del Vietnam, com ara que només s'hauria d'entrar en un conflicte amb prou força i com a superpotència per a acabar ràpidament la feina. Un dels principals errors a l'Iraq és que mai no hi vam desplegar prou tropes per a controlar el país després de la victòria inicial.

—L'estiu passat semblava que havíeu perdut la cursa de la candidatura republicana, fins i tot abans de

començar. Ara sou el favorit clar i, tret de Mike Huckabee, tots els altres aspirants seriosos han plegat veles. El governador de Califòrnia, Arnold Schwarzenegger, ha dit que sou la més gran reaparició política dels últims anys. Com expliqueu aquest tomb espectacular?

—N'hi ha moltes raons. Ara, una de les més importants és que sempre hem anat amb la veritat a la boca, la pura veritat. De vegades era allò que la gent volia sentir, de vegades no. Però sempre hem dit la veritat, i la gent hi ha pres partit. He tingut un discurs honest, el que anomenem *straight talk*, i per això he tombat, un a un, tots els meus rivals.

—La majoria de candidats a la presidència s'ennueguen amb la qüestió de l'Iraq. Sovint hi estaven en contra, però també a favor...

—Jo sempre he estat a favor de l'ofensiva a l'Iraq, fins i tot quan encara no era gaire popular al si del Partit Republicà. Aleshores, tothom buscava una eixida d'emergència.

—Però la majoria d'americans creuen que la guerra de l'Iraq és un error. Com encarareu l'enfrontament amb els candidats demòcrates? Tots dos candidats, Hillary Clinton i Barack Obama, volen abandonar l'Iraq com més aviat millor. Aquesta voluntat és més popular que la vostra posició.

—La senadora Clinton i el senador Obama volen retirar-se de l'Iraq per motius polítics i sense un calendari seriós. No es prenen seriosament l'amenaça de l'Iran sobre Israel, tot i constituir una amenaça per al conjunt de la regió.

—Fa cinc anys que l'exèrcit dels Estats Units és a l'Iraq, on vora 4.000 soldats americans ja hi han perdut la vida. Com és que us sentiu tan segur que l'augment de tropes o una ofensiva funcionaran?

—Tinc la voluntat de guanyar aquesta guerra, i tinc confiança en el seny dels nostres comandants —i també en el valor i l'abnegació de tots els qui reben ordres dels nostres comandants. Però també compartesc el dolor per les terribles pèrdues que patim en el marc d'aquesta operació. Conec millor que cap altre candidat com d'horrible és en realitat la guerra.

—Però?

—Però també sóc conscient que el cost en vides humanes i diners serà molt més

gran que les pèrdues que hem tingut fins ara si fracassem a l'Iraq, i no permetré que això succeeasca.

—Què passaria si, malgrat tot, s'arribara a aquest extrem?

—Al-Qaida anunciaria al món amb bombo i platerets que han derrotat els Estats Units d'Amèrica. I com més ens retirarem, més avançarien ells —fins a trobar-se entre nosaltres, ací als Estats Units.

—Si preguntem per Washington sobre vós, se sent a dir que tendiu a perdre els estreps. Els Estats Units tindran aviat un president colèric?

—Aquestes afirmacions senzillament no són certes. Al Senat sempre he treballat colze amb colze amb els demòcrates —i, és clar, amb els col·legues del meu partit— més productivament que cap altre representant públic. Seria impossible de treballar així si hi hagués cap problema en aquest sentit. Tinc el suport de molts col·legues que treballen amb mi al Senat.

—Hom diu que heu insultat senadors amb obscenitats. Fins i tot us han posat el malnom de *McNasty*.

—Una teoria ben interessant, però falsa i imaginada pels meus adversaris polítics. No me'n queixe: senzillament és així. Ara: la meua trajectòria mostra que sé treballar amb gent de totes bandes i de tot arreu dels Estats Units.

—Així doncs, sou un candidat sense tatxa?

—Oh, no, sóc un home amb molts errors, jo. No en faig cap secret. Per això crec en el perdó i en la redempció. He comès molts errors en la vida. La cosa important, però, és intentar esmenar-se.

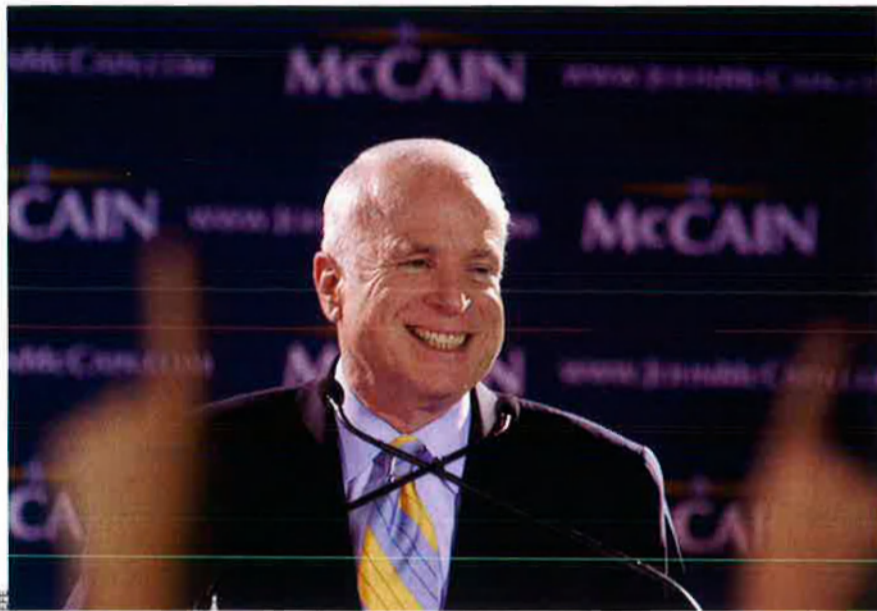
—El governador Schwarzenegger creu que el Partit Republicà sovint s'ha marcat les prioritats equivocades i que és massa lent en qüestions com l'escalfament del planeta o una assegurança mèdica per a tots els americans. Per què ignora el partit aquests punts?

—No ho sé, en qualsevol cas jo no els he ignorats.

—Però sabeu la posició del vostre partit al respecte.

—El nostre màxim problema és el control pressupostari. Aquesta és l'autèntica preocupació de les nostres bases i del poble americà.

—Aquestes tesis han dut alguns amics de partit a retraure-us que, en

realitat, no sou republicà, sinó demòcrata.

—Estic ben orgullós de ser conservador, i les meues conviccions es basen en el fet que crec en els principis fundacionals de l'ideari conservador. La llibertat és un dret que ens ve del Creador, no del govern. I la justícia i el dret no existeixen perquè l'estat arplegue cada vegada més poder, sinó per a protegir la llibertat i la propietat dels ciutadans.

—El locutor de ràdio Rush Limbaugh ha dit que seria un desastre si guanyàveu la candidatura, car sou massa liberal. Com preteneu aglutinar el Partit Republicà, ja prou divers, si al novembre heu de fer front als demòcrates?

—Només he de continuar com fins ara. Continuaré propagant el missatge que tots anem a bord de la mateixa nau. Propagaré que la principal por que sentim els conservadors és envers l'islamisme radical. I que jo sóc la persona idònia per a assegurar la defensa d'aquesta nació.

—Per què? Què us diferencia de Barack Obama i de Hillary Clinton?

—La senadora Clinton i el senador Obama volen engrossir la talla del govern federal americà. Jo vull reduir-la. La senadora Clinton i el senador Obama augmentaran els impostos. Jo pretenc reduir-los. Jo advoque per mantenir a llarg termini les reduccions fiscals de Bush.

—Contra les quals vau votar al Senat...

—...perquè aleshores no hi havia equilibri amb la despesa.

—Estat prim, creixement mitjançant impostos baixos... Sembla que vulgueu reviscolar la política econòmica liberal de Ronald Reagan.

—Vaig militar amb orgull en la revolució de Reagan. Podem crear un sistema impositiu que estímul el creixement i la nostra competitivitat global. Ara per ara, els Estats Units tenen el segon impost de societats més alt del món. Retallar l'impost de societats suscitarà un creixement immediat i el sostindrà a llarg termini.

—El governador de Califòrnia, Arnold Schwarzenegger, és un conservador bastant progressista. Al principi va declarar que es mantindria neutral en aquesta campanya, però posteriorment us va donar suport públic a Califòrnia. Això us ha perjudicat o us ha beneficiat, entre les bases?

—Sens dubte, el suport del governador Schwarzenegger fou un element d'una importància capital en la meua victòria a Califòrnia.

—Les xifres sobre el suport a l'actual govern republicà són les més baixes des que es fan aquestes enquestes. En teniu cap explicació?

—N'hi ha molts motius. Ara, les meues xifres de suport personals són excepcionalment altes. Les enquestes em donen un empat tècnic o un lleuger avantatge sobre la senadora Clinton i el senador Obama.

—Seríeu el president més gran de tota la història dels Estats Units, perquè tindríeu 72 anys en el moment d'accedir al càrrec. La vostra edat esdevin-

drà un tema de campanya, sobretot si finalment us enfronteu a Obama?

—Estic sa, en forma i crec que podré demostrar que sóc el candidat amb més experiència i seny per a governar els Estats Units en temps perillosos.

—Hi ha qui diu que sou un home extremadament supersticiós. Us agrada el paper creixent de la religió en la política americana? El vostre adversari Mike Huckabee assegura que el guia Déu.

—La fe té un gran paper en la meua vida. També tinc fe en els Estats Units, un gran país que ha sabut acollir gent de totes les religions.

—Amb Huckabee us heu permès alguns acudits adés i ara, però amb el vostre col·lega Mitt Romney sembla que us uneix més aviat un odi passional. Tot just acaba d'abandonar la cursa presidencial. Us ha sorprès aquest gest?

—Realment no ho sabria dir, encara no he tingut cap oportunitat de parlar-ne amb ell.

—Sembla que ha cremat 35 milions de dòlars de la seua butxaca en aquesta campanya.

—Però ha estat un contrincant dur i ha lliurat una batalla excel·lent. En pot estar ben orgullós.

—Qui espereu a la tardor com a adversari, Clinton o Obama?

—No en tinc ni idea.

—Aquesta competició tan extraordinària entre tots dos candidats ha canviat la política americana?

—Ambdós tenen, comparats amb mi, posicions filosòfiques divergents. Tots dos són demòcrates liberals, jo sóc republicà conservador. I precisament per això tindrem un debat molt animat.

—Teniu dues estratègies diferents, una per a una dona i una altra per a un negre?

—No, no tinc res d'això.

—Segons totes les enquestes, Obama serà més difícil de batre, amb el seu poder de fascinació dels votants independents.

—No puc dir quin dels dos candidats serà més temible.

—Senador McCain, gràcies per aquesta entrevista.

Klaus Brinkbäumer i Marc Hujer.

© Der Spiegel — EL TEMPS

Traducció de Guillem Soler